REKENKAMERONDERZOEK WAADHOEKE

Kwaliteit van raadsvoorstellen

6 oktober 2026



Context & doel

Achtergrond van het onderzoek



01

Aanleiding

Opvolging van onderzoek 2021 en vragen uit de raad.

02

Doelstelling

Inzicht in huidige kwaliteit en aandragen concrete verbeterpunten.

03

Hoofdvraag

Hoe is de kwaliteit van raadsvoorstellen en -besluiten te beoordelen en welke aanbevelingen kunnen worden gedaan om deze kwaliteit mogelijkerwijs te verhogen?

Onderzoeksaanpak

Opzet van het onderzoek

01

Deskresearch

Analyse van documenten en 15 raadsvoorstellen (2022–2025).

02

Consultatie

Interviews college, griffie en ambtelijke organisatie.

03

Enquête

Enquête raad en verdiepende interviews raadsleden.

04

Best practices

Lessen uit referentiegemeenten ter optimalisatie van de kwaliteit.

Totstandkoming & format

Vernieuwing van de werkwijze en betrokkenheid van de raad

01

Nieuw format

Ontwikkeld in nauwe samenwerking met een extern bureau.

02

Scherpe afspraken

De optie 'niet van toepassing' is afgeschaft, meer integrale ambtelijke afstemming, meer aandacht voor leesbaarheid.

03

Vroege betrokkenheid

Inzet van de Lange Termijn Agenda en startnotities voor de raad.

04

Ateliersessies

Informerende bijeenkomsten geïntroduceerd op initiatief raad.

Kwaliteit raadsvoorstellen

Analyse & interne reflectie

Wat gaat er goed? (Sterke punten)

Duidelijke structuur en inhoud: Door een gestandaardiseerde indeling zijn de probleemdefinitie en context over het algemeen helder.

Scheiding hoofd- en bijzaken: Er wordt goed onderscheid gemaakt tussen de politieke hoofdzaak en uitvoeringsdetails, die netjes in bijlagen worden ondergebracht.

Transparantie over middelen en procedures: Financiële paragrafen zijn expliciet over dekking, en ook wettelijke kaders en vervolgprocedures worden helder benoemd.

Verbetering merkbaar: De organisatie, de griffie en het college geven aan dat de kwaliteit van de voorstellen de afgelopen jaren is toegenomen dankzij het nieuwe format en gerichte trainingen.

Wat kan er beter? (Aandachtspunten)

Gebrek aan politieke keuzeruimte: Het structureel ontbreken van reële, uitgewerkte alternatieven blijft een hardnekkig knelpunt.

Verkeerd perspectief (copy-paste): Voorstellen worden nog te vaak ervaren als uitvoeringsgerichte collegevoorstellen in plaats van kaderstellende stukken speciaal geschreven voor de raad.

Leesbaarheid en complexiteit: Ondanks trainingen blijft het taalgebruik soms complex en bevatten motiveringen regelmatig lastig jargon.

Wisselende volledigheid: De diepgang van risicoparagrafen en de uitleg over hoe burgers en belanghebbenden precies betrokken zijn (participatie), wisselt sterk per voorstel.

HET GROOTSTE OBSTAKEL

20%

Van de raadsleden ervaart dat er alternatieve besluiten genomen kunnen worden.

(Gedaald vanaf 33% in 2021)

Oorzaak
Voldongen feiten en eerdere keuzes beperken afweging.

Gevolg
Raad zoekt naar 'wat er níet staat'.

Ervaringen van raadsleden

85%

Taalgebruik

Waardering gestegen vanaf 67% in 2021.

75%

Planning

Tevreden over uitvoeringstermijn.

100%

Helderheid

Weet de strekking van concept-besluiten.

53%

Koppelverkoop

Ervaart bundeling van besluiten (was 20%).

> **Aandachtspunt:** Vermijd juridisch jargon in motiveringen.

Verschuiving van vorm naar inhoud

Ervaringen van raadsleden

Kwaliteit

Duidelijke verbetering in de basiskwaliteit.

Focus van de kritiek

Van kritiek op de structuur/vorm naar kritiek op de politiek-strategische inhoud.

Snelheid & spanning

Raad ervaart startnotities als versnellend; organisatie vreest vertraging.

Behoefte

Stukken primair geschreven voor de raad.

De conclusies: waar staat Waadhoeke in 2026?

Basiskwaliteit op orde
De opbouw is helder, het taalgebruik is begrijpelijker en het proces aan de voorkant is interactiever geworden.

Knelpunt: keuzevrijheid
Gebrek aan uitgewerkte alternatieven belemmert de raad.

Koppelverkoop
Raad ervaart gebundelde besluiten ondanks intentie organisatie.

Risico's & evaluatie
Paragrafen zijn te summier en onvoldoende meetbaar.

Loskoppelen
Raadsvoorstellen moeten specifiek voor de raad geschreven worden.

Aanbevelingen aan het college

01

Systeemeis

Maak alternatieven een harde eis.

02

Ontvlechten

Weiger samengevoegde onafhankelijke zaken.

03

Risico's

Voeg o.a. maatschappelijke en uitvoeringsrisico's toe.

04

Meetkader

Voeg bij tijdsdruk apart beslispunt toe m.b.t. evaluatie.

05

Schrijfwijzer

Ontwikkel richtlijn specifiek voor de raad.

Aanbevelingen raad en griffie

De raad

Strategische werksessie

Organiseer een jaarlijkse strategische werksessie. Bespreek mate van politieke keuzeruimte en abstractieniveau.

Actieve betrokkenheid

Blijf actief in startnotities en ateliersessies.

De griffie

Formeel mandaat

Gebruik formeel mandaat om voorstellen te retourneren (‘voorportaal-toets”).

Koppelverkoop waken

Weer actief koppelverkoop en gebrekkige alternatieven.

Monitoring & evaluatie

Ontwikkel monitoringssysteem voor moties en afgesproken evaluatiemomenten.

Vragen?

Rekenkameronderzoek Waadhoeke